

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

מידת הזריזות כתכשיט למצוות

"ואנשי סדם רעים וחטאים לה' מאד". הם הרשיעו דרכם ביותר, ומידותיהם היו מגונות עד מאוד ובכל זאת עומד אברהם ומתחנן בעבורם להצילם. וכתב בספר 'משנת רבי אהרן לרבי אהרן קוטלר זצ"ל, שאברהם הכניס עצמו בסכנה בזה שהתפלל עליהם, כי ייתכן שהקב"ה יכעס עליו, לכן ביקש ואמר להקב"ה (שם י"ח ל') "אל נא יחר לה' ואדברה" ובלבד שירחם ויחוס עליהם הקב"ה. כי על כל פנים הם בריותיו ומעשה ידיו, ושמא על ידי התפילה תתעורר נפשם ויחזרו בתשובה ויתקברו אל ה' יתברך. זו הייתה מעלתו הגדולה של אברהם אבינו ע"ה איש החסד והרחמים.

וזה שאמר הכתוב (שם ב' ד') "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" ודרשו חז"ל - אל תקרי "בהבראם" אלא באברהם, שהעולם קיים בזכות אברהם.

וחשבתי להסביר בסייעתא דשמיא, הנה אמרו חז"ל (רש"י שם א' א') ביקש הקב"ה לברוא את העולם במידת הדין, אולם ראה שאין העולם יכול להתקיים כך, מיד שיתף עימו את מידת הרחמים. וזהו שהעולם קיים בזכות אברהם - דהיינו בזכות המידות הטובות שהיו בו שהם משורש מידת הרחמים, כי כשראה הקב"ה את המידות הטובות הללו שאברהם משפיע בעולם וגם את בניו הוא מנהיג בדרך זו, אמר - כדאי לי לברוא את העולם בעבורו ובזכותו. שרק על ידי שיתוף מידת הרחמים יכול העולם להמשיך ולהתקיים.

ובספר 'באר מחוקק' הביא את דברי המדרש (מדרש רבה שיר השירים ז' ו') וזה לשונו: "מלך אסור ברהטים" זה מלך מלכי המלכים הקב"ה, שאסר (שקשר) עצמו בשבועה שהוא משרה שכירתו בתוך ישראל בזכות "הרהטים" (מלשון רצים). והכוונה לאברהם אבינו ע"ה שנאמר בו לשון רציה, ככתוב "ואל הבקר רץ אברהם" עד כאן. ומסביר הרב זצ"ל שמדברי המדרש למדים שמצוות הכנסת אורחים עצמה שאותה קיים אברהם - אין בה ד', והיא אינה מספקת שבגינה ישרה הקב"ה שכירתו בישראל. אלא רק בזכות אופן קיום המצווה שנעשתה בזריזות ובמהירות, ומידת הזריזות במצווה שהייתה באברהם בצורה כה חזקה, היא שזיכתה את עם ישראל לזה שהקב"ה קשר ואסר עצמו עימם, ונשבע שישרה שכירתו בתוכם.

וזהו הסיבה שאברהם לא התייחס לקושי הגופני ולמכאובי הרבים, כי קיים את המצוות בזריזות מופלאה, ואף את בניו ועבדיו ביקש לחנך בדרך זו. הילכך למרות שגם אלעזר נימול באותו היום וגם לו היו ודאי כאבים עזים - בכל זאת זירזו אברהם לצאת ולתור אחר האורחים כדי להחזיר בתוכו את מידת הזריזות, שיבין וידע אלעזר שמצוות מקיימים בזריזות ובשמחה, ורק כך מגלים ומוכיחים את גודל האהבה לה' יתברך ולתורתו. ובאותו אופן נהג אברהם גם לגבי ישמעאל בנו, כדי לחנכו ולזרזו במצוות. ועל אף שגם הוא נימול וכאבים תקפוהו, נראה כביכול שלא ריחם עליו אברהם. וכל זאת בכדי ללמדו להכיר את מעלת הזריזות במצווה, שמידה זו היא המעטרת את המצווה ומהווה לה כתכשיט.

"ואל הבקר רץ אברהם" (בראשית י"ח ז')

ויש להבין מדוע הוצרך אברהם לרוץ אחר הבקר, וכי לא היה יכול ללכת בנחת ולקחת בן בקר רך וטוב? ובפרט שבאותה שעה היה חולה לאחר המילה, עד שהקב"ה הגיע לבקרו בכבודו ובעצמו.

ונראה להסביר שבכדי לעבוד את הקב"ה דרוש תנאי יסודי וחשוב הוא - הזריזות. ודרך זו למדנו מאברהם אבינו ע"ה, כשציווהו הקב"ה לשחוט את בנו על גבי המזבח. וקם אברהם בהשכמה לקיים מצוות בוראו שנאמר (בראשית כ"ב ג') "וישכם אברהם בבקר" ודרשו חז"ל (פסחים ד), מכאן שזריזים מקדימים למצוות. ומכאן שלא היה צורך להכריח את אברהם לקום מוקדם בהשכמה בבוקר למצווה, ועל אף שהקב"ה לא ציווה עליו להעלותו לעולה תיכף ומיד, והיה ביכולתו להתעכב במצווה - בכל זאת הזדוץ אברהם כדי לקיים מצוות בוראו.

וכך נהג גם לגבי האורחים שהגיעו אליו. ולמרות היותו חולה הפסוק אומר (שם י"ח א') "והוא ישב פתח האהל כחם היום" וכתב רש"י: "יום השלישי למילתו היה, ובא הקב"ה לשאול בשלומו עד כאן. כמובן שלכאורה היה אברהם פטור מהכנסת אורחים, שהרי אנוס הוא. מה גם שהקב"ה בא לבקרו ומה לאברהם לחפש אורחים באותה שעה?! לו צויר שישנו אדם חולה השוכב במיטתו, והמלך בא לבקרו. והנה נשמעות נקישות על הדלת, ובפתח ניצב אורח כלשהו, והאדם החולה נפנה אל האורח ומשוחח עימו תוך שהוא מתעלם מן המלך... הרי בוודאי שזו איננה התנהגות ראויה. והנה אברהם, על אף שהקב"ה ניצב לידו בבואו לבקרו, בכל זאת דעתו נתונה שמא יגיעו אורחים והאם יש איזשהו עובר אורח שיוכל להכניסו לביתו. וברור שהנהגתו של אברהם הייתה ראויה שהרי גם כשעסק עם האורחים לא ניתק את מחשבתו מן השכינה הקדושה כי כל מעשיו היו לשם שמים, וגם אז דבק הוא בהקב"ה ונמצא עימו. לכן הסכים הקב"ה לכך וגם המתין לו, ולא הקפיד על כך.

לכל זאת זכה אברהם מפני שהיה זריז במצוות, ואמר כי אומנם נכון שהעוסק במצווה פטור מן המצווה. אולם אם בכל אופן יש יכולת בידו לעשות את שניהם יחד, מדוע שיוותר הוא על אחד מהם, אדרבה יהא בבחינת זריז ונשכר. לכן גם כאשר היה חולה, וקשה עליו לקבל אורחים וכן הקב"ה נמצא בביתו, בכל זאת חיפש לו עוד מצווה וביקש לקיימה. וכמו שאמר חז"ל (עירובין נד). האי עלמא כבי הילולא דמיא חטוף ואכול חטוף ושתה. דהיינו העולם הזה דומה לחתונה גדולה שבה מתקיימת סעודה מכובדת, וכל אחד מן המוזמנים משתדל להתכבד וליטול לעצמו עד כמה שניתן מן המוגש, וכך לגבי המצוות - עד כמה שאפשר לחטוף מצוות בעולם הזה ולהשתמש לטובה בכל דקה, כדאי ורצוי הוא, ולא לפסוח על אף אחת מהן.

וגם במידת החסד והרחמים גדול היה אברהם אבינו ע"ה, הנה עומד הוא לפני הקב"ה ומתחנן ומעתיב בעד אנשי סדם ועמורה שיחוס וירחם עליהם. ומי היו אותם האנשים? התורה מעידה עליהם ואומרת (שם י"ג ג')

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 16:03 | 16:17 | 16:07 | 16:21

מוצאי שבת 17:17 | 17:18 | 17:16 | 17:20

רבינו תם 17:55 | 17:51 | 17:52 | 17:56

הילולא דצדיקיא

- יח. רבי רפאל ברוך טולידאנו
- יט. רבי ישועה עטיה
- כ. רבי מרדכי שרעבי
- כא. רבי אריה בינה ראש ישיבת 'נתיב מאיר'
- כב. רבי יששכר דוב רוקח האדמו"ר מבעלז
- כג. רבי רפאל אלקובי, ממקנס
- כד. רבי אברהם אזולאי מח"ס 'חסד לאברהם'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

למידת החסד יש תכונות רקע

"זירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו
ארצה". (בראשית יח. ב)

בפרקי אבות (פ"ה. כ"ד) שנו חז"ל: "עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה - תלמידיו של אברהם אבינו". ויש לשאול: מדוע אינו מזכיר שתלמידיו אברהם אבינו הם גומלי חסדים, הרי זו היתה עיקר מדתו שנשתבחה בה?!

ותירץ הצדיק רבי שלום מברנוביץ זצ"ל: מפני שרק אם יש באדם שלוש תכונות אלו של "עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה", רק אז הוא יוכל לקנות את מדת החסד, שכן זהו הרקע הנפשי אשר מצמיח אותה, ובלעדיהם אין אדם נהפך לאיש חסד.

"תלמידיו של אברהם אבינו" המה האנשים אשר חפצים לרכוש מדה משובחת זו של גמילות חסדים. ורק מי שיש בו ג' תכונות אלו מסוגל לכך. רק מי שאינו שקוע באהבה עצמית ובאנוכיות מסוגל להתחסד כראוי עם הזולת.

פעם נכנס תלמיד אצל ראש ישיבת 'פורת יוסף' הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, ובדיוק באותו רגע עמד לצאת מביתו להתיעצות דחופה בענין ציבורי חשוב, או לשאת דבר בכנס המונים. אולם כדרכו בקודש, קיבל את הבא בחביבות גדולה, כשהוא מנסה לקרוא מארשת פניו מה הביא אותו אליו.

הלה, אחד מפרחי תורה, רצה פשוט לשטוח בפני ראש הישיבה חידוש מסויים שנתחדש לו בסוגיא. והנה רק חלף רגע קטן מבואו. ומיד כבר צללו שניהם במים עמוקים, פלפולא דאורייתא, מתוך חדותא דשמעתתא. התלמיד מרצה את חידושו. ראש הישיבה מקשיב ומתבונן, חושב, מעיר ומאיר בעדינות כהרגלו, כבדרך אגב, במתיקות, בניחותא. התלמיד מתמלא שמחה בלבו: "ברוך השם, הגעתי בזמן מוצלח, השעה אינו דוחקת לראש הישיבה"...

והנה בדיוק ברגע שהרהור זה חלף במחשבו, נשמעו פתאום נקישות בדלת הדירה, מישהו נכנס וקורא לראש הישיבה שהרכב מוכן ליציאה אל היעד. מתברר, שהוא עומד לנאום בעוד רגעים ספורים - כפי שתוכנן מראש - בפני קהל אלפים שהתאסף לעצרת ב'בניי האומה'. הדבר לא הפריע לו כלל להשקיע את ראשו ורובו בפלפול שהשמיע התלמיד באוזניו...

אני רוצה הבטחה! ולא הותיר בידי כל ברירה עד שלבסוף הבטחתי לו שיזכה בכך.

כיון שחששתי שמא הבטחתי לא תתקיים לבסוף, פסקתי מלבוא לוינה. פחדתי שמא יבוא היהודי ויטען לעומתי שהבטחתיי הן הבטחות שקר.

עם חלוף השנים נשכחה מלבי אותה הבטחה שהבטחתי ליהודי, ולאחר ארבע שנים כשהוזמנתי לוינה שוב - קיבלתי את ההזמנה והגעתי למקום. בהיותי בוינה הוזמנתי על ידי אחד מבני הקהילה להשתתף בשמחת בר המצווה לבנו, ויחד עם אדון פאפא צעדתי לאולם השמחה.

בהיכנסי לאולם הבחנתי לפתע ביהודי הערירי אשר ארבע שנים קודם לכן קיבל את הבטחתי לפרי בטן. פתאום נזכרתי בהבטחתי, ועל כן הסתובבתי מיד לאחוריי ופניתי לצאת מן האולם, אך אדון פאפא עצר אותי ושאל בפליאה: "מדוע הרב הולך? ואני השבתי לו: "בגלל יהודי פלוני שלפני כמה שנים הבטחתי לו ילד. אולי לא התקיימה הברכה שלי, ואם כן איני חפץ לפגשו".

אדון פאפא חייך ואמר לי: "הבה נשוב לאולם, כבר יש בשורות טובות בפיו של היהודי". כשנכנסנו לאולם בשנית רץ לעברי אותו יהודי, חיבקני ונישקני ואמר: "כבוד הרב, בזכות ברכתך - ביום שישי האחרון אשתי ילדה בן! והרי זה ממש כפי שאמרתי לרב לפני ארבע שנים שבפעם הבאה שאראה את הרב יהיה לי בן".

שְמַחְתִּי מאד בשמחתו של היהודי שזכה להיפקד בבן זכר לאחר שנים כה רבות של ציפייה לפרי בטן, אולם שימחתי גברה עוד יותר על שסייעוני מן השמים שלא להוציא מפי דבר שאינו נכון, וכך לאחר ארבע שנים בהן לא שהיתי במקום אכן נתקיימו דבריי במלואם.

ההבטחה שהתקיימה במלואה

במשך שנים רבות נוהג הייתי לערוך קבלת קהל בעיר וינה, בירת אוסטריה בביתו של אדון פאפא הי"ו. למרות מנהג קבוע זה - באחת השנים פסקתי מלהופיע בוינה, ובמשך ארבע שנים תמימות לא ביקרתי במקום.

כל אותן שנים לחץ עלי אדון פאפא להגיע, ושאל שוב ושוב:

"מדוע הרב אינו מגיע לביתי לערוך קבלת קהל לבני המקום? הלא יהודי וינה מחכים לרב ומצפים לבואו, מהי הסיבה לכן שכבוד הרב נמנע מלבקר בעירנו?"

אך אני השמעתי באוזניו בכל פעם תירוצים שונים ולא הגעתי לאזור כלל. וסיבה הייתה לי לדבר:

בפעם האחרונה שבה שהיתי בוינה בא לפני יהודי אשר היה נשוי מספר שנים ולא זכה להיפקד בילדים. אותו יהודי הופיע אצלי פעם אחר פעם ובכל פעם ביקש שאבטיח לו שיזכה בבן זכר.

אני, שלא רציתי להבטיח לו זאת כיון שמפתח חיים בידי של הקב"ה בלבד, אמרתי לו שאתפלל עליו ואברך אותו בזכות אבותיי הקדושים שיזכה לילדים. אולם האיש התעקש על רצונו לקבל ממני הבטחה מפורשת לזרע של קיימא.

בפעם האחרונה שהיה אצלי לחץ עלי היהודי הכאוב ואמר: "איני עוזב את הרב עד שיבטיח לי שאזכה בבן, ואני מקווה שבפעם הבאה שהרב יגיע אלינו לוינה - אבוא אל הרב בידיים מלאות עם הבן שייולד לי". לשמע דבריו עניתי "אמן! בעזרת ה' כך יהיה". אך הוא שוב התעקש: "אבל הרב,

במרה מפטירין

הפטרות השבוע:

"זאשה אחת מנשי בני הנביאים". (מלכים ב. ד.)

הקשר לפרשה: בהפטרות מסופר על ברכתו של אלישע הנביא לשונמית על הולדת בנה, וקיום ההבטחה שנולד לה בן במועד שדיבר אליה. כפי שבישרו המלאכים לאברהם בפרשתינו, שכעת חיה יולד לו בן.

נצור לשונך

מאבד את הסגולה

תולה ארץ על בלימה

פלא הוא שטבע בני האדם לחפש סגולות וברכות מאנשים גדולים להצלחה על פרנסה, ומה יועילו להם כל הסגולות והברכות, אם חס ושלום, הוא מורגל בחטא של לשון הרע ורכילות, הרי יש על זה ארור מפורש בתורה "ארור מכה רעהו בסתר", שהוא על לשון הרע, כמו שפירש רש"י. ואמרו חז"ל (שבועות לו.) ארור; בו קללה, בו נדוי. וזה לא יצא מפי איש אחד, כי אם בהסכם כל ישראל בצירוף הכהנים והלויים, והרי הוא מכלה השפעתו.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

גדולת אברהם אבינו ע"ה

אברהם אבינו ע"ה נולד לתוך דור שהיה מושחת ומרשיע, וכולם בו עבדו עבודה זרה. ואף אביו ואימו היו אדוקים באמונתם התפלה בעבודת אלילים, והם לא הכירו כלל וכלל מיהו ה' יתברך.

והנה קם אברהם לפתע והלך נגד הזרם, הוא בנה קו מחשבה אחר אשר מכוחו החל לחפש ולחקור בכדי לדעת ולהבין מי באמת ברא את העולם, ומי הוא זה המנהיג. והנה משמצא את מבוקשו וגילה את האמת, אז החל להיות דבק בה' יתברך בכל עוז וכך קיים את כל מצוותיו במסירות נפש גדולה.

נמצא שאברהם אבינו ע"ה זכה לגדולתו הרוחנית העצומה והאדירה - אך ורק בכוחות עצמו בלבד, ולא נטל כל סיוע לשם מכך מן הסובבים אותו. אדרבה הרי הם רק ניסו להציב מכשולות בדרכו וניסו להניאו מן הדרך הישרה, אך הוא לא אמר נואש וכך התגבר על כל הקשיים ודבק בבוראו בלב ונפש. לכן גדלה זכותו וחביבותו בעיני ה' יתברך יותר משאר הצדיקים והחסידים.

הצדיק רבי ישראל מרוז'ין זיע"א אמר פעם לתלמידיו - הגמרא אומרת (נדרים לב.) בן שלוש שנים הכיר אברהם את בוראו, ואני הכרתי את ה' יתברך כבר מבטן אמי...

על פי האמור לעיל יובנו גם דבריו, כי הנה כל אדם אשר נולד להורים יראי ה' והם אנשים כשרים המכירים את ה' יתברך, ומקיימים את תורתו - בוודאי שגם הבן זוכה להכיר את הקב"ה על ידם גם כאשר טרם הוא נולד והוא עדיין שרוי בבטן אמו. כי כל מעשה קדושה והנהגה ישרה שההורים עושים, הרי זה נותן השפעה ישירה על הוולד.

כשאמא, לדוגמא, מדליקה נרות שבת והעובר בבטנה - גם הוא זוכה שהארת השבת תדלק בנשמתו. וכשאמו אוכלת מאכל כשר, ומברכת עליו בכוונה - גם כן על ידי זה מתוספת לעובר עוד ידיעה ומושג בה' יתברך. ואם כן צדקו דברי רבי ישראל מרוז'ין זיע"א באומרו שהוא הכיר את ה' יתברך כבר בהיותו ברחם אמו, כי קדושת ההורים וצדקותם השפיעו עליו לטובה כבר בבטן אמו. וכדוד המלך ע"ה שאמר שירה לה' יתברך בהיותו במעי אמו (כמובא בברכות י.) מפני שגם דוד המלך היה מוקף באווירה רוחנית קדושה במעי אמו, וזה השפיע על טהרת נפשו להכיר את ה' יתברך ולעבדו בלבב שלם.

אולם אברהם אבינו ע"ה לא זכה לטובה הזו, הוא לא זכה להכיר את בוראו כבר מרחם אמו היות וכל הסובבים אותו היו כופרים מוחלטים בה' יתברך והיו אדוקים באמונתם האווילית בעבודה זרה, כי לא הכירו את הקב"ה. ורק לאחר שטרח אברהם אבינו ע"ה ויגע ועמל בכל כוחו לברר ולדעת מי ברא את העולם - זכה הוא לזה בהיותו בן שלוש שנים וכך מאז דבק אברהם אבינו ע"ה בה' יתברך בלב שלם ובנפש חפצה וקיים את מאמרו במסירות נפש עצומה.

חזק וברוך

מתחזקים באחוה וזוכים לברכה

"ראוי לכל אדם להשתדל לרוץ ולהמתין על עניית אמנים. ומי יתן והיה שישתדלו על עניית אמנים כמו על ריוח איזה פרוטות. על כגון זה נאמר (משלי ב. ד): "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה'". והן רבים מעמי הארץ אין חוששים לענות בהיותם בבית הכנסת, ועומדים ומשיחין זה עם זה ואין מפסיקים משיחתם, וכל שכן שאין ממתנינים אפילו רגע כדי לענות. שרי להו מרייהו כי לכל העם בשגגה..."

('חסד לאלפים' נו. א.)

עצה לזכות בתשעים אמנים

והנה עצה טובה לזכות לענות תשעים אמנים בכל יום, למי שאינו יכול להתפלל במנין מסיבת אונס וכדומה. כפי שמביא הגאון רבינו יוסף חיים זיע"א בספרו 'בן איש חי' (שנה א פרשת וישב, אות ט"ו):

"עוד מצאתי כתוב בספר 'כתר מלכות' בכתבת יד: מנהג יפה לומר האדם בכל יום פסוק 'ברוך ה' לעולם אמן ואמן' (תהלים פט. נב) ארבעים וחמש פעמים, וזה הפסוק יועיל לו במקום תשעים אמנים שחייב אדם בכל יום, בעת שהוא אנוס ואינו יכול לענות, כגון שהוא יושב בבית לבדו ואין הולך לבית הכנסת מחמת אונס. ונראה לי דמנהג יפה הוא זה."

ומוסיף על כך בעל הבן איש חי זיע"א עוד עצה טובה שהוא עצמו היה נוהג בה: "וכן אני נהגתי לומר פסוק זה כמספר הנזכר בכל יום, אחר פרשה של ברכת כהנים שאנחנו אומרים אחר ברכת השחר בכל יום. ועשיתי כן כדי שלא תשכח אמירתם ממני, מאחר שעשיתי לה זמן קבוע."

אליהו הנביא הגיע במיוחד

על כוחה של עניית אמן ומעלתה בשמים, יש לנו ללמוד מסיפור נורא הוד, שממנו ניתן לראות עד כמה מחשיבים בשמים את החשיבות של עניית אמן אחר כל ברכה וברכה.

את סיפור המעשה הזה סיפר הגאון הגדול רבי זעליג ראובן בנגיס זצ"ל, שקיבל איש מפי איש:

גדר גדר על עצמו הצדיק רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל, שלא לברך ברכה אם אין מי שיענה אחריה אמן. הנהגה זו שאב רבי חיים מדברי הזהר הקדוש, שברכה ללא עניית אמן אחריה - הרי היא כמו איגרת שאינה יכולה להיפתח.

והנה, באחד הלילות, כאשר ישב רבי חיים והגה בתורה, החל לפתע להציץ לו צמא נורא. בקש רבי חיים למצוא מישהו שיענה אמן אחר ברכתו, אך ללא הועיל, כל בני הבית היו שקועים בשניה, ובשעה כזו אף עובר אורח לא שוטט בחוץ.

הדקות התארכו והצמא הולך וגובר, עד שלפתע נשמעה דפיקה בדלת, ובפתח עמד אחד מבני הישיבה אשר בקש להבין פשרה של גמרא מסויימת. שמח רבי חיים עד מאד, ברך 'שהכל' בכוונה, הבחור ענה אמן ורבי חיים הרוה את צמאונו. לאחר מכן התפנה רבי חיים לענות לבחור על שאלתו.

למחרת בבוקר, כאשר נכנס רבי חיים לבית המדרש כהרגלו, ניגש תחילה למקומו של הבחור הנזכר ובקש להודות לו שוב על שבזכותו התאפשר לו לברך. אך הבחור הביט בו בפליאה ואמר: רבי, אינני זוכר כלל ממעשה זה, אתמול בלילה עליתי על יצועי כהרגלי בשעה מוקדמת ולא ירדתי ממנה עד הבוקר.

האמת היא, שאליהו הנביא הוא זה שהופיע בדמותו של אותו בחור, במטרה לאפשר לרבי חיים שכה הקפיד שלא לומר ברכה בלא אמן, לומר את הברכה ולהרוות את צמאונו.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

תנא דבי אליהו

דבר אחר: "ימים יוצרו ולא אחד בהם" - זה יום שביעי לעולם, לפי שהעולם הזה ששת אלפים שנה; שני אלפים תוהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות בן דוד. ובעונותינו שרבו, יצאו מה שיצאו ונכנס שיעבוד בתוך שני אלפים של ימות בן דוד (יותר מז' מאות שנה) שנאמר "עשה ה' אשר זמם" (איכה ב').

וכשם שאנו עושים אחת לשבע שנים שמיטה, כך עתיד הקב"ה לעשות שמיטה לעולם יום אחד שהוא אלף שנים, שנאמר "כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול" (תהלים צ'). ואומר "והיה יום אחד" (זכריה י"ד) זה יום השביעי לעולם, "והיה לעת ערב יהיה אור" זה עולם הבא שנאמר "והיה מדי חודש בחודשו ומדי שבת בשבתו" (ישעיה ס"ו) ונאמר "מזמור שיר ליום השבת" לעולם שכולו שבת.

דבר אחר: מזמור שיר ליום השבת שמשבית מן העולם.

דבר אחר: מזמור שיר

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

יהודי עשיר בצרפת, מחזיק בחנות גדולה של בגדים. חיייו התנהלו על מי מנוחות, עד לאותו יום מר כשלחנותו נכנסו שודדים רעולי פנים. הם היכו אותו מכות נמרצות עם פטיש ופצעו אותו עד זוב דם, גנבו לו כמות אדירה של סחורה ונמלטו.

כשהגיע הפצוע לבית החולים, אבחנו אותו הרופאים ואמרו כי מצבו אנוש ואין כל טעם לטפל בו. ראשו נפגע קשות גם הלב ומערכתו קרסו, ועוד רגע קט לבו יחדל מלפעום.

הרופאים חיברו אותו למכונת הנשמה, כמפלט אחרון, וביקשו מבני משפחתו שישהו ליד מיטתו כל העת, מתוך הערכה שבעוד מספר רגעים או בעוד כמה שעות הוא ח"ו ימות.

בני המשפחה שעמדו סביב למיטתו, התפללו כל העת אל השם יתברך, כי זכות הצדיק רבי חיים זיע"א תגן עליו לצאת ממות לחיים טובים. בנוסף לכך, באו כמה מבני המשפחה אל מו"ר שליט"א כדי לבקש ברכה לרפואה שלימה עבורו. והרב השיב להם כי עליהם לחזור בתשובה, לעשות חשבון הנפש ולהתחזק בתורה ומצוות.

חלפו להם חודש ימים והחולה עדיין חי כשהוא צמוד למכונת הנשמה. ואז החליט מו"ר שליט"א ללכת לבקר בבית החולים.

לבית החולים התלוו לפמליית הרב מספר אנשים, והם קראו פרקי תהילים ליד מיטתו. לאחר מכן חיזק מו"ר שליט"א את בני המשפחה, ואמר להם: "אם אחר חודש ימים החולה עדיין חי, לאחר שכל הרופאים כבר התייאשו ממנו, משמע שאפשר וצריך עדיין לתקן".

באותו מעמד הורה להם מו"ר שליט"א, אלו תיקונים עליהם לעשות, כמו טהרת המשפחה ועוד, דברים שיועילו גם לבני המשפחה ובפרט עבור החולה. תוך שהוא מדגיש בפניהם: "אם באמת תקבלו עליכם להתחזק בזה, זכות הצדיק רבי חיים זיע"א תגן עליכם והוא יתרפא".

באותה שעה עמדו בצד כמה רופאים, ואחד מהם ניגש למו"ר שליט"א ושאל "האם הרב באמת מאמין כי התפילות יכולות לעזור?"

- "למה אתה שואל זאת?" שאל אותו הרב.

והפרופסור הבכיר הסביר את דבריו: "ראה רבי! לפי האבחנה וההשערות הרפואיות שבידינו, חולה זה היה צריך למות כבר לפני ימים רבים. ומייום פציעתו ועד עכשיו הוא עדיין בהגדרה של פצוע אנוש במצב מסוכן".

מו"ר נראה שבע רצון מדברי הפרופסור: "סימן הוא, כי הרפואה אינה בידי הרופאים כלל, אלא בידי של הש"ת, וכי רק ברצותו יכולים הרופאים לרפאות את החולה, ואם אינו רוצה, אזי הרופאים לא יכולים לעשות מאומה, כיון שאז אינם שליחים טובים. ואם עד עתה נשאר אותו חולה חי, סימן הוא כי כך ה' רוצה. ואם בני המשפחה יתקנו הכל, כי אז אתם הרופאים תהיו שליחים טובים למקום".

לאחר שבועיים פתח החולה את עיניו בסיעתא דשמיא, והרופאים החלו לטפל בו. הם ערכו לו צילומים נוספים וגילו, שהמוח נשאר שלם לגמרי ללא כל פגיעה. ולא עוד, אלא שבערב יום ההילולא של רבי חיים זיע"א, ביום כ"ה באלול התקשרו בני משפחתו אל מו"ר שליט"א, ובישרו לו כי החולה יצא כבר מבית החולים.

בדו"ח הרפואי שלו כתבו הרופאים מפורשות, שהחולה הגיע לבית החולים כשהוא במצב של מוות קליני והרופאים לא טיפלו בו כלל, אלא רק חיברו אותו למכונת הנשמה. וראה זה פלא, על אף כל זה יצא החולה חי לגמרי ובריא בכל גופו. דבר שהרופאים עד היום לא מבינים אותו.

אין זאת אלא שזכות התשובה שקיבלו עליהם וזכותו של הצדיק רבי חיים זיע"א, הגנו בעדו להבריא ולצאת ממות לחיים טובים ולשלום.

האחרונים אין בהם חטא ועון. לכך נאמר "ואלה דברי דוד האחרונים". "נאום דוד בן ישי ונאום הגבר הוקם על". הרי לימד שקבל עליו עול תורה ועול מצוות. מה שכך לפני? שתקרא משיח א-להי יעקב ונעים זמירות ישראל.

אשרי אדם השם עצמו כשור לעול וכחמור למשא, וישב ויהגה בכל יום בתורה תמיד. מיד רוח הקודש שורה עליו ותורתו בתוך מעיו, שנאמר "אשריכם זורעי על כל מים" (ישעיה ל"ב), ואין מים אלא תורה, שנאמר "הוי כל צמא לכו למים" (שם נ"ה). על כל מים. כיצד?

פירוש קורא אדם תורה נביאים וכתובים משנה הלכות אגדות ומדרש, וירבה בישיבה וימעט בסחורה, מיד רוח הקודש בתוך מעיו ומילתו על לשונו, שנאמר "רוח ה' דבר בי ומלתו על לשוני" (שמואל ב. כ"ג).

אשרי אדם שמשחק עצמו בדברי תורה ויושב וחורש בהם כבהמה שחורשת בשדה. אומר לו הקב"ה; דברי תורה הראשונים והאחרונים שלך הם, שנאמר "אמר א-להי ישראל לי דבר צור ישראל מושל באדם צדיק מושל יראת א-להים (שם). אמר דוד; א-להי ישראל לי דבר צור ישראל אני מושל באדם. מי מושל בי? צדיק, שאני גוזר - והוא מבטלה. הוי אומר צדיק מושל ביראת א-להים.

ואיזה צדיק מושל ביראת אלהים?

זה הכובש את יצרו!

ליום השבת זה יום שביעי לעולם. ולמוצאי שבת זו עולם הבא שאין בו מיתה לעולם ולעלמי עלמיה, ואין בו לא חטא ולא עון ולא מכות ולא מרדות, אלא כל אחד ואחד משמח בחכמתו ובתבונתו.

מנין לך? תדע לך שהוא כן. צא ולמד מהקב"ה ששמח בידו בעולם הזה וכל שכן בעולם הבא, שנאמר "ואלה דברי דוד האחרונים" וגו'. ד"א "ואלה דברי דוד האחרונים", אמר לפניו; רבוננו של עולם! כשם שמחלת לי על עונות ראשונים - כך מחול לי על האחרונים. לכך נאמר "ואלה דברי דוד האחרונים".

דבר אחר: "ואלה דברי דוד האחרונים" היו אומרים בעשרים ושתים שנה שנסתלקה רוח הקודש מדוד מלך ישראל, בכל יום ויום היה מוריד דמעות ואוכל פתו באפר שנאמר "כי אפר כלחם אכלתי" וגו' (תהלים ק"ב). לכך נאמר "ואלה דברי דוד האחרונים" וגו', ו"נאם הגבר הוקם על" (שמואל ב כ"ג).

דבר אחר: "ואלה דברי דוד האחרונים" אלו הן? אמר; רבוננו של עולם! קבלני בתשובה שלימה לפניך כדי שתזכה את הרשעים לעולם הבא, ותאמר להם; מה דוד מלך ישראל שעשה לפני דבר חמור כיון שעשה תשובה קבלתי אותו בתשובה - אף אתם אם עשיתם תשובה.

ומנין שאמר דוד בלשון הזה?

שנאמר "לך לבדך חטאתי" וגו' (תהלים כ"א). לכך נאמר "ואלה דברי דוד האחרונים".

דבר אחר: "ואלה דברי דוד האחרונים".

מה ראשונים אין בהם חטא ועון, אף